

Наталія ПРИХОДЬКІНА,

orcid.org/0000-0002-6211-5546

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки, адміністрування і соціальної роботи

ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»,

докторант

Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України

(Київ, Україна) prykhodkina2020@gmail.com

ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ РОЗВИТКУ МЕДІАОСВІТИ В КАНАДІ ТА АВСТРАЛІЇ

У статті авторкою розкрито особливості діяльності національних організацій у сфері розвитку медіаосвіти в Канаді та Австралії. Інтенсивний розвиток освітньо-наукового співробітництва представників академічних громад Канади та Австралії в галузі медіаосвіти сприяв утворенню глобальних професійних мереж інтернаціональної спільноти, яка має вплив на формування концепцій і стратегій розвитку медіаосвіти учнів у різних країнах світу, зокрема, завдяки формуванню корпусу провідних експертів – членів міжнародних та національних організацій. У статті проаналізовано інтернет-сайти національних організацій медіаосвіти Канади (Канадська асоціація медіаосвітніх організацій – SAMEO, Асоціація медіаграмотності – AML, Асоціація медіаграмотності в Новій Шотландії – AML-NS, Асоціація медіаосвіти Квебеку – AMEQ, Асоціація медіаосвіти Манітоби – MAML, Асоціація медіаінформування Альберти – AAMA, Єзуїтський комунікаційний проєкт – JCP, Медіа Смартс – MS, Асоціація медіаосвіти Британської Колумбії – CAME) та Австралії (Австралійські вчителі медіа – ATOM, Австралійські вчителі медіа штату Квінсленд – ATOM QLD, Асоціація медіаосвіти Південної Австралії – SAAME, Австралійська рада дітей і медіа – ACCM) за розробленими авторкою критеріями. Найважливіший напрям діяльності проаналізованих національних організацій медіаосвіти – розвиток медіаосвіти школярів і молоді як у напрямі інтеграції в базові предмети, так і автономного характеру. Медіаосвітні організації Канади та Австралії демонструють ієрархічну структуру, зокрема, асоціація «Австралійські вчителі медіа» має асоційованих партнерів по всій Австралії, включаючи Квінсленд, Вікторію, Новий Південний Уельс, Західну Австралію та Австралійську столичну територію; Канадська асоціація організацій з медіаосвіти має локації по всій Канаді. На основі аналізу авторкою зроблено висновок, що організації медіаосвіти Австралії та Канади дотримуються основних теоретичних підходів до розвитку медіаосвіти. Незважаючи на те, що між окремими організаціями, безумовно, є різниця у визначених підходах, вони насамперед наголошують хоча б на одному із визначених теоретичних підходів.

Ключові слова: медіа, медіаосвіта, медіаграмотність, Асоціація медіаосвіти, Австралія, Канада.

Nataliia PRYKHODKINA,

orcid.org/0000-0002-6211-5546

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Pedagogy, Administration and Social Work

University of Education Management,

Doctoral Student

Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine) prykhodkina2020@gmail.com

NATIONAL ORGANIZATIONS' ACTIVITIES IN MEDIA EDUCATION DEVELOPMENT IN CANADA AND AUSTRALIA

The author reveals the peculiarities of the national organizations' activities in the media education development in Canada and Australia. Intensive development of educational and scientific cooperation between the academic communities of Canada and Australia in the media education has contributed to the formation of global professional networks of the international community, which has an impact on the formation of concepts and strategies for media education in different countries, in particular due to the formation of a leading experts corps, members of international and national organizations. The article analyzes the Internet sites of organizations of media education of Canada (Canadian Association of Media Education Organizations – SAMEO, the Associations for Media Literacy – AML, Association of Media Literacy for Nova Scotia – AML-NS, Quebec Association for Media Education – AMEQ, Manitoba Association for Media Education – MAML, Alberta Association for Media Awareness – AAMA, the Jesuit Communication Project – JCP, Media Smarts – MS, British Columbia Association for Media Education – CAME) and Australia (Australian Teachers of Media – ATOM, Australian

Teachers of Media, Queensland – ATOM QLD, South Australian Association for Media Education – SAAME, Australian Council on Children and the Media – ACCM) according to the criteria developed by the author. The most important activity of the analyzed national organizations of media education is the development of media education of students and youth: both in the direction of integration into basic subjects and autonomous character. Canadian and Australian media education organizations have a hierarchical structure, with Australian Teachers of Media having associate partners across Australia, including Queensland, Victoria, New South Wales, Western Australia and the Australian Capital Territory; the Canadian Association of Media Education Organizations has locations throughout Canada. Based on the analysis, the author concludes that media education organizations in Australia and Canada follow the basic theoretical approaches to the media education development. Despite the fact that there is a difference in certain approaches between certain organizations, they primarily emphasize at least one of the defined theoretical approaches.

Key words: media, media education, media literacy, Association for Media Education, Australia, Canada.

Постановка проблеми. Будь-який прогрес у передачі інформації і будь-який важливий винахід впливає на життя всього людства, особливо на соціально-політичну і культурну сфери. Найважливіша характеристика сучасної світової системи – це глобалізація, що є багатовимірним процесом, реалізацію якого можна одночасно простежити на різних рівнях: і на рівні ринку, фінансів і виробництва, і на рівні комунікацій. Глобалізація в сфері комунікацій є безперешкодним цілодобовим рухом інформаційних потоків, в яких циркулює медіаконтент незалежно від національної приналежності його виробників.

Аналізуючи завдання сучасної системи освіти в контексті глобальних соціокультурних трансформацій, дослідники констатують прискорений розвиток медійних і освітніх структур. Актуальною проблемою визнається підготовка молодого покоління до життя в медіатизованому суспільстві в режимі постійного діалогу із засобами масової інформації та комунікації. Відповідно, знання, вміння, навички і досвід користування ними в наш час належать до базових особистісних конструктивів, що цілеспрямовано формуються суб'єктами навчання і виховання. Медіаосвіта формує і форматує ментальність соціуму і держави, розвиваючи певні здібності сприйняття і оцінки подій у сучасному світі, розвиваючи в особистості спілкування з медіа.

Зважаючи на той факт, що глобалізаційні процеси в усіх сферах життя суспільства зумовлюють необхідність координації зусиль зацікавлених у реалізації зазначеної мети сторін, на особливу увагу заслуговує діяльність національних організацій у сфері медіаосвіти учнів у Австралії та Канаді. Саме організації медіаосвіти є рушіями реалізації медіаосвіти та творцями ініціатив щодо розвитку медіаграмотності.

Аналіз досліджень. У дослідження проблематики медіаосвіти вагомий внесок зробили українські науковці В. Іванов, Т. Іванова, О. Волошенюк, Л. Найдьонова, Г. Онкович, Б. Потятинник, Г. Почепцов, В. Різун та ін. Досить усебічно

і глибоко ця тематика аналізується в працях канадських авторів (Б. Дункана (B. Dunkan), Н. Андерсена (N. Andersen), М. Маклюена (M. McLuhan), Дж. Пандженте (J. Pungente), О. Меллі (O. Malley), К. Ворснопа (C. Worsnop), А. Карона (A. Caron), Л. Розера (L. Rother), О. Федорова та ін.). Особливе значення для нас мають дослідження канадських науковців Б. Дункана, Н. Андерсена, Дж. Пандженте, О. Меллі, в яких представлений генезис канадської медіаосвіти, та вчених В. McMahon, R. Quin та P. Greenaway, які досліджували особливості розвитку медіаосвіти в Австралії.

Мета статті – проаналізувати особливості діяльності національних організацій у сфері розвитку медіаосвіти в Канаді та Австралії.

Виклад основного матеріалу. У рекомендаціях ЮНЕСКО вказується, що «медіаосвіта – частина основного права кожного громадянина будь-якої країни на свободу самовираження й отримання інформації, вона сприяє підтримці демократії. Визнаючи відмінності в підходах медіаосвіти в різних країнах, рекомендується, щоб вона була введена всюди, де можливо в межах національних навчальних планів, так само як у рамках додаткової, неформальної освіти та самоосвіти протягом усього життя людини» (Медіаосвіта та медіаграмотність, 2012). Особливого значення набуває той факт, що ЮНЕСКО в XXI столітті визначає медіаосвіту як один з пріоритетних напрямів у педагогіці.

Канада та Австралія – найбільш розвинені країни світу в галузі медіаосвіти. На початку XXI століття в Канаді медіаосвіта стала обов'язковою в усіх канадських провінціях і територіях для школярів 1–12 класів. В Австралії вивчення медіа також передбачено шкільними навчальними планами всіх штатів. Курси з медіа читаються практично в усіх канадських та австралійських університетах.

Інтенсивний розвиток освітньо-наукового співробітництва представників академічних громад Канади та Австралії в галузі медіаосвіти сприяв утворенню глобальних професійних

мереж інтернаціональної спільноти, яка має вплив на формування концепцій і стратегій розвитку медіаосвіти учнів у різних країнах світу, зокрема, завдяки формуванню корпусу провідних експертів – членів міжнародних та національних організацій. Майже в кожній канадській провінції та австралійському штаті є своя асоціація діячів медіаосвіти, яка проводить науково-методичні конференції, випускає періодику, публікує навчально-методичні матеріали тощо.

Нами було здійснено аналіз інтернет-сайтів асоціацій (центрів) медіаосвіти (медіаграмотності) Канади та Австралії як лідерів у цій сфері. Використання для дослідження загальнодоступної інформації в Інтернеті було вибрано тому, що вона є доступною для вчителів, розробників навчальних програм та ін. Були включені всі національні організації медіаосвіти (медіагра-

мотності), які використовують загальноприйняте визначення медіаграмотності: «здатність отримувати, аналізувати, оцінювати та ефективно спілкуватися в різних формах, включаючи друковані та недруковані тексти» (Considine, 2009).

У таблиці 1 зазначена модель вибору для дослідження інтернет-сайтів національних асоціацій (центрів) медіаосвіти (медіаграмотності) відповідно до їх легітимності, місця розташування і мети.

У Канаді національні медіаосвітні організації сприяють розвитку медіаосвіти дітей і дорослих. На основі аналізу літературних джерел та інтернет-сайтів нами були визначені для дослідження національні організації Канади, які відповідають нашим критеріям, зазначеним у табл. 1: Канадська асоціація медіаосвітніх організацій (Canadian Association of Media Education Organizations – CAMEO);

Таблиця 1

Модель вибору для аналізу інтернет-сайтів асоціацій (центрів) медіаосвіти (медіаграмотності)

№	Критерії	Опис	Обґрунтування
1	Легітимність	Складається з організованої групи людей, які мають єдину мету в просуванні медіаосвіти	Складається з команди менеджменту, двох або більше членів, які об'єднуються з метою розвитку медіаосвіти (медіаграмотності), визначеної за допомогою цілей або завдань, зафіксованих письмово
2	Місцезнаходження	Асоціації або Центри медіаосвіти повинні бути розташовані в Австралії, Канаді, Великобританії або Сполучених Штатах Америки. Під місцезнаходженням мається на увазі, що Асоціації або Центри повинні мати фізичний штаб або філіал в одній із зазначених країн.	1) Допускається Асоціація або Центр медіаосвіти (медіаграмотності) зі штаб-квартирою у Канаді і працює у Канаді. 2) Допускається Асоціація або Центр медіаосвіти (медіаграмотності) зі штаб-квартирою в Канаді, яка працює у Канаді та за її межами. 3) Допускається Асоціація або Центр медіаосвіти (медіаграмотності) зі штаб-квартирою в Австралії і працює за межами Австралії. 4) Допускається Асоціація або Центр медіаосвіти (медіаграмотності) з декількома штаб-квартирами в різних країнах, яка виконує хоча б один з описаних вище сценаріїв. 5) Асоціація або Центр медіаосвіти (медіаграмотності) з єдиною штаб-квартирою у Франції і працює у Канаді не допускається до аналізу
3	Мета	Мета Асоціації або Центру повинна орієнтуватися на визначення: «здатність отримувати, аналізувати, оцінювати й ефективно спілкуватися в різних формах, включаючи друковані та недруковані тексти» (Considine, 2009).	Асоціації або Центри медіаосвіти (медіаграмотності) повинні відповідати таким вимогам: 1) просуває медіаосвіту (медіаграмотність) як здатність (наприклад, Асоціації чи Центри, які займаються теоретичними дослідженнями медіаосвіти, не аналізуються); 2) просуває медіаграмотність як навички критичного мислення за допомогою дослідження (наприклад, Асоціації або Центри, які акцентують увагу на небезпеці медіа, не заохочуючи індивідуальний вибір, не аналізуються); 3) просування медіа як форми спілкування (наприклад, Асоціації або Центри, які не визнають отримання і відправку інформації через медіа, не аналізуються); 4) просувають більше одного типу медіа (наприклад, не будуть аналізуватися Асоціації або Центри, орієнтовані винятково на один тип медіа, наприклад, відео).

Асоціація медіаграмотності (the Associations for Media Literacy – AML); Асоціація медіаграмотності в Новій Шотландії (Association of Media Literacy for Nova Scotia – AML-NS); Асоціація медіаосвіти Квебеку (Quebec Association for Media Education – AMEQ); Асоціація медіаосвіти Манітоби (Manitoba Association for Media Education – MAMEL); Асоціація медіаінформування Альберти (Alberta Association for Media Awareness – AAMA); Єзуїтський комунікаційний проєкт (the Jesuit Communication Project – JCP); Медіа Смартс (Media Smarts – MS); Асоціація медіаосвіти Британської Колумбії (British Columbia Association for Media Education – SAME).

Канадські провінції мають свої особливості в галузі медіаосвіти, але координуючу функцію здійснює *Канадська асоціація медіаосвітніх організацій* (Canadian Association of Media Education Organizations – SAMEO), що створена в 1992 р. Метою цієї організації є пропаганда, розвиток і поширення медіаграмотності по всій Канаді. Велика частина інформації про документи SAMEO датується серединою 1990-х і початком 2000-х років. Управління організацією здійснюється виконавчим комітетом та радою директорів. До організації входять: Canadian Association for Media Education of British Columbia, Alberta Association of Media Awareness, Media Literacy Saskatchewan, Manitoba Association of Media Literacy, Ontario Association of Media Literacy, Jesuit Communication Project, Quebec Association for Media Education, Association for Media Literacy Nova Scotia. Завдання SAMEO:

- сприяти взаємодії між медіаосвітніми організаціями;
- активно поширювати інформацію про медіаосвіту серед громадськості;
- інформувати організації, що входять до складу SAMEO, про останні новини щодо медіаосвіти;
- надавати допомогу школярам і студентам у розвитку умінь і навичок створювати, аналізувати, критично оцінювати різні форми медіа;
- сприяти створенню медіаосвітніх асоціацій на тих територіях, де подібні асоціації відсутні, надавати їм спонсорську підтримку;
- підтримувати зв'язок з міжнародними медіаосвітніми організаціями.

Основними теоретичними підходами, на які спирається SAMEO, є теорія медіаосвіти, зорієнтована на формування «критичного мислення», соціокультурна, практична теорії.

У 1994 р. організація запровадила літні курси для вчителів, опублікувала навчальні посібники

і рекомендації з медіаосвіти. Асоціація зацікавила своїми проєктами Міністерство освіти. Як наслідок, восени 1996 р. Британська Колумбія стала першою серед західних провінцій, яка ввела обов'язкове вивчення медіа в шкільній освітній процес (у навчальних курсах з мистецтва й англійської мови) (Duncan, 1993).

Асоціація медіаосвіти Британської Колумбії (British Columbia Association for Media Education – SAME) – некомерційна організація, створена групою вчителів та фахівців у галузі медіаосвіти в Британській Колумбії (Канада) у 1991 р. Місія асоціації:

- 1) інформування канадців про засоби масової інформації, медіаресурси для розвитку медіаграмотності;
- 2) розвиток медіаосвіти учнів і вчителів;
- 3) розвиток канадської культурної освіти в засобах масової інформації.

Натепер у SAME налічується більше 200 членів (приблизно 80% учителів початкових і середніх шкіл, а також викладачів університетів та інших фахівців з медіакомунікацій). SAME регулярно публікує серії інформаційних бюлетенів та проводить заходи на форумах з медіаграмотності.

У 1994 р. за підтримки Міністерства освіти Британської Колумбії SAME підготувала «Концептуальні рамки медіаосвіти та міждисциплінарні результати і можливості для навчання і оцінки» (“The Conceptual Framework for Media Education and Cross-Curricular Outcomes and Opportunities for Teaching and Assessment”). Цей документ містить визначення, мету, обґрунтування медіаосвіти, визначення ключових понять і огляд предметного поля.

Асоціація медіаграмотності (the Associations for Media Literacy – AML), заснована у 1978 р., є офіційною організацією при Міністерстві освіти Онтаріо. На думку В. Гуофанг (W. Guofang) і Д. Гут (D. Gut), саме Асоціація медіаграмотності (AML) на державному рівні звернула увагу на проблеми розвитку медіаосвіти і сприяла успішному створенню стандартів медіаграмотності у Канаді. AML також значно вплинула на процес інтеграції медіаграмотності в навчальну програму Канади з лінгвістики (Boles, 2013). У співпраці з Міністерством освіти Канади AML розробила стратегії викладання для вчителів лінгвістики, консультації, навчальну програму з мови для початкових і середніх класів, забезпечила успішну інтеграцію медіаграмотності до дисципліни “Language” в закладах середньої освіти Онтаріо. Центр медіаграмотності (CML) сприяв розробці в Канаді першої обов'язкової програми медіаграмотності в Північній Америці (Wilson, 2009).

Робота щодо розвитку медіаграмотності Асоціації медіаграмотності (AML) Канади ґрунтується на критичному підході до медіаосвіти (Kozolanka, 2009).

Асоціація медіаграмотності в Новій Шотландії (Association of Media Literacy for Nova Scotia – AML-NS) була заснована в 1992 р. для сприяння розумінню засобів масової інформації, їх наслідків, як вони зроблені, ким і з яких причин. Девіз AML-NS – медіаграмотна людина є поінформованим громадянином. AML-NS пропонує щорічну публічну дискусію з питань медіаграмотності, щорічний воркшоп з медіаграмотності на Фестивалі Атлантичного кіно й обговорення в комунікаційних спільнотах. На сайті AML-NS розміщена велика кількість ресурсів, різноманітних матеріалів з медіаграмотності для вчителів закладів середньої освіти та всіх зацікавлених у цій тематичі.

Асоціація медіаосвіти Квебеку (Quebec Association for Media Education – AMEQ) – некомерційна двомовна організація, заснована у 1990 р. шкільними вчителями, викладачами університетів, діячами медіакультури Квебеку. Члени асоціації працюють над тим, щоб медіаграмотність була включена до навчальної програми від дитячого садка до 11-го класу школи. З цією метою члени AMEQ працювали з міністерством освіти над розробкою компонентів медіаосвіти у Квебекській освітній програмі (QEP).

Члени AMEQ є лідерами медіаосвіти. Асоціацією проводяться:

- конференції з медіаграмотності для вчителів, батьків та інших зацікавлених;
- студентські медіафестивали;
- денні семінари та інформаційні вечори для батьків.

Асоціацією медіаосвіти Квебеку розроблені плани уроків з медіаграмотності англійською і французькою мовами для К-8 і програма для батьків, в якій надано поради, інструменти і стратегії для допомоги канадським дітям і сім'ям розуміти, інтерпретувати медіатексти, використовувати засоби масової інформації (Silverblatt, 1997).

Асоціація медіаосвіти Манітоби (Manitoba Association for Media Education – MAML) заснована в 1990 р. Метою організації є розвиток медіаосвіти учнів. MAML спонсорує презентації і семінари, бере участь у розробці навчальних програм з медіаосвіти для закладів середньої освіти Манітоби, супроводжує процес їх упровадження в освітній процес.

Асоціація медіаінформування Альберти (Alberta Association for Media Awareness – AAMA)

є зареєстрованою некомерційною організацією, яка фокусується на просуванні медіаосвіти та розвитку медіаобізнаності в західній частині канадської провінції Альберта. Організація заснована у 1992 р. педагогами. ААМА, як і Асоціація медіаграмотності (AML) та Проект комунікації єзуїтів (JCP), є організацією, яка представляє шість теоретичних підходів до медіаосвіти. Нині ААМА складається з Ради виконавчих директорів, учителів, викладачів, працівників засобів масової інформації та інших зацікавлених сторін, пов'язаних із медіа, зокрема, медіа-аналітиків і консультантів. Члени асоціації співпрацюють з іншими групами, установами та асоціаціями, зокрема:

- проводять форуми щодо інформування, обговорення питань медіаосвіти;
- готують пропозиції і реакцію на проблемні питання медіа як державна політика і програми;
- проводять інформаційні сесії та семінари з медіаосвіти;
- організовують конференції, присвячені проблемам медіавиробництва, грамотності, аналізу засобів масової інформації (навички читання, деконструкції) та розробки навчальних програм з медіаграмотності;
- надають консультації з проблем розвитку медіаосвіти учнів;
- розробляють мережу ресурсів для підтримки вивчення медіа, медіаграмотності та медіадосліджень;
- надають інформацію про спікерів і лідерів медіаосвіти, актуальну тематику щодо розвитку медіаграмотності населення;
- повідомляють про події, проблеми медіаосвіти за допомогою періодичних публікацій, таких як інформаційні бюлетені, періодичні газети, презентації на конференціях, засоби масової інформації тощо;
- заохочують виробництво освітніх ресурсів для розвитку медіаосвіти та розуміння засобів масової інформації;
- разом з іншими асоціаціями, групами та агентствами створюють спільноти для батьків, учителів, закладів середньої освіти, медіавиробників та ін.

На думку Б. Дункана (B. Duncan), Д. Падженте (J. Pungente) та Н. Андерсен (N. Andersen), ААМА значно вплинула на розвиток медіаосвіти Канади. Досягнення ААМА полягало в забезпеченні через представників Міністерства освіти Альберти інтеграції медіаосвіти в структуру навчального плану Західно-канадського протоколу (WCP). У цьому руслі ААМА досягла значних результатів: перегляду тематики навчального предмета «Англійська

мова» (Language Arts), обов'язкового впровадження медіаосвіти до навчального плану К-12 і використання (вперше) терміна «медіатекст» (Duncan, 2002).

Єзуїтський комунікаційний проєкт (the Jesuit Communication Project – JCP) заснований у 1984 р. у Канаді. JCP розробляє різноманітні ресурси, проводить семінари, літні курси і презентації з метою просування і розвитку медіаграмотності в Канаді. Проєкт організував великі північноамериканські конференції з медіаграмотності. Крім того, проєкт JCP надає консультаційні послуги для вчителів з медіаграмотності, журналістів, а також соціальних агентств по всьому світу, має дослідницьку бібліотеку, що нараховує понад 4000 книг і періодичних видань у галузі медіаосвіти та медіаграмотності, пропонує курси з медіаграмотності в Університеті Торонто.

Співпрацюючи з організацією “Face to Face Media” з Ванкувера (компанія, яка спеціалізується на виробництві освітнього документального контенту для закладів освіти), JCP розробив онлайн-курс для викладачів «Розуміння медійної грамотності: всередині печери Платона», що викладається в Університеті Атабаски (Athabasca University).

Media Smarts (Media Smarts – MS), раніше відома як Media Awareness Network, є канадською неприбутковою благодійною організацією, яка за 25 років отримала безліч нагород за створення ресурсів і програм цифрової та медіаграмотності. Організація створена у 1994 р. за сприяння Національної ради з кінематографії Канади, а потім у 1996 р. стала автономним органом. Одним з основних завдань проєкту є розвиток медіаграмотності та навичок критичного мислення молоді. Для досягнення цієї мети організація розробила якісні ресурси з цифрової та медіаграмотності.

Діяльність MediaSmarts відбувається за трьома основними напрямками:

- освіта;
- обізнаність громадськості;
- політика.

MediaSmarts має колекцію ресурсів К-12, що охоплюють широкий спектр традиційних питань, що стосуються медіа, а також розглядає конкретні проблеми, що виникають у цифрових медіа. Більшість освітніх ресурсів можна знайти у вільному доступі на вебсайті MediaSmarts, що включають плани уроків, а також робочі зошити, вправи, приклади, поради, есе, мультимедійні ігри, вікторини тощо

Крім безкоштовних ресурсів, MediaSmarts також видає ліцензії після проведення семінарів

з підвищення кваліфікації для вчителів, викладачів, бібліотекарів, забезпечуючи їх інтерактивними матеріалами для учнів.

MediaSmarts має на меті підвищити поінформованість про важливість медіаграмотності серед молоді та дітей. Для досягнення цієї мети організацією розроблено інформаційні кампанії та онлайн-ресурси для батьків та педагогів, які працюють з дітьми та молоддю. «Тиждень медіаграмотності» – це один з основних інформаційних заходів, який MediaSmarts щорічно проводить у співпраці з Канадською федерацією вчителів, метою якого є популяризація медіаграмотності по всій країні. Крім цього, MediaSmarts пропонує різноманітні дослідницькі та стратегічні програми. Програма «Молоді канадці у світі» (YCW) – це постійно діючий дослідницький проєкт, започаткований у 2000 р., що є найбільшим дослідженням у Канаді щодо використання Інтернету серед молодого покоління.

Також MediaSmarts випускає плани дискусій (як самостійно, так і у співпраці з іншими установами), що містять широкий спектр питань про медіа. Наприклад, цифрова грамотність, медіаграмотність, обізнаність у питаннях конфіденційності, маркетинг продуктів харчування, участь громадськості у вирішенні цивільних питань через Інтернет.

Далі в контексті нашого дослідження вважаємо за доцільне розглянути національні організації Австралії, що працюють у сфері медіаосвіти.

Австралійські вчителі медіа (Australian Teachers of Media – АТОМ) – організація, створена в 60-х рр. ХХ ст., що об'єднує діячів медіаосвіти в Австралії. Філії АТОМ розташовані в штатах Вікторія, Квінсленд, Новий Південний Уельс, Західна Австралія, Території федеральної столиці, Тасманії. Завдання АТОМ:

- обмін досвідом між педагогами з різних освітніх закладів;
- сприяння розвитку та поширенню медіаосвіти в Австралії і в усьому світі;
- розвиток здібностей аудиторії до критичного мислення/критичної автономії особистості;
- розвиток здібностей аудиторії до сприйняття, оцінки, розуміння, аналізу медіатекстів;
- навчання аудиторії творчого самовираження за допомогою медіа.

Вона випускає щоквартальний журнал METRO, проводить регулярні конференції, видає книги, випускає аудіовізуальні навчальні посібники тощо.

Австралійські вчителі медіа штату Квінсленд (Australian Teachers of Media, Queensland –

АТОМ QLD) – некомерційна організація, метою якої є розвиток медіаграмотності вчителів по всьому штату і просування медіаосвіти в усіх її формах. Завданнями АТОМ QLD є професійний розвиток учителів щодо медіаосвіти учнів; консультування органів освіти щодо розробки політики та навчальних програм з медіаосвіти; розробка медіаресурсів для учнів і студентів для того, щоб навчити їх критично оцінювати, створювати та аналізувати медіаповідомлення. АТОМ QLD є філією організації «Австралійські вчителі медіа» (Australian Teachers of Media – АТОМ).

Асоціація медіаосвіти Південної Австралії (South Australian Association for Media Education – SAAME) – некомерційна організація, розташована в південно-австралійській столиці Аделаїда, створена у 70-х р. XX ст. SAAME починала свою діяльність як Асоціація екранної освіти (Association for Screen Education – ASE), орієнтована на кіно та екранні медіа. ASE організувала студентські табори та фестивалі, підтримуючи молодих кінематографістів, тобто була орієнтована на один вид медіа (кіно). У 1983 р. змінила назву (SAAME), оскільки звернула увагу на важливість різних типів медіа, зокрема, веб-дизайн, мультимедіа, аудіо та графічний дизайн. У 1994 р. SAAME організувала Національну конференцію з медіаосвіти “Mediascape ‘94”. Успіх “Mediascape ‘94” засвідчив провідну роль Південної Австралії і SAAME в розвитку медіаосвіти громадян Австралії. SAAME є членом Ради освітніх асоціацій Південної Австралії (CEASA), Ради австралійських організацій медіаосвіти (CAMEO).

Австралійська рада дітей і медіа (Australian Council on Children and the Media – АССМ) – організація, створена для підтримки медіасередовища, що сприяє здоров’ю, безпеці та добробуту австра-

лійських дітей. Розташована у Гленелзі, Південна Австралія (Glenelg, South Australia). Керівник Ради – Е. Хендслі (E. Handsley). Основні завдання АССМ:

- сприяння здоровому розвитку австралійських дітей, молоді;
- вивчення впливу медіа на розвиток дітей та молоді;
- поліпшення якості медіа, створених для дітей, молоді;
- допомога батькам і вчителям у виборі медіа для демонстрації дітям, молоді.

Висновки. Отже, нами проаналізовано різні національні організації, агентства, урядові установи та центри Канади та Австралії. Найважливіший напрям діяльності проаналізованих національних організацій медіаосвіти – розвиток медіаосвіти школярів і молоді як у напрямі інтеграції в базові предмети, так і автономного характеру. Медіаосвітні організації Канади та Австралії демонструють ієрархічну структуру. Наприклад, Австралійська асоціація медіапедагогів має асоційованих партнерів по всій Австралії, включаючи Квінсленд, Вікторію, Новий Південний Уельс, Західну Австралію та Австралійську столичну територію. Рада австралійської організації з медіаосвіти – організація в сфері медіаграмотності, що складається з однієї асоціації медіапедагогів з кожного штату та однієї організації з Нової Зеландії. У Канаді існує Канадська асоціація організацій з медіаосвіти з локаціями по всій Канаді.

Організації медіаосвіти Австралії та Канади дотримуються основних теоретичних підходів до розвитку медіосвіти. Незважаючи на те, що між окремими організаціями, безумовно, є різниця у визначених підходах, вони насамперед наголошують хоча б на одному із визначених теоретичних підходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенко ; наук. ред. В. В. Різун. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
2. Alberta Association for Media Awareness: вебсайт. URL: <http://aama.ca>.
3. Alberta Association for Media Awareness: вебсайт. URL: <https://milunesco.unaoc.org/mil-organizations/alberta-association-for-media-awareness/>.
4. An annotated list of Media literacy Organizations (in English-speaking countries). URL: http://online.ucpress.edu/afterimage/article-pdf/37/2/67/61815/aft_2009_37_2_67.pdf.
5. Association of Media Literacy for Nova Scotia: вебсайт. URL: <https://www.chebucto.ns.ca/CommunitySupport/AMLNS/connect.html>.
6. Australian Council on Children and the Media: вебсайт. URL: <https://childrenandmedia.org.au/accm/about-us>.
7. Australian Teachers of Media, Queensland: вебсайт. URL: <https://www.atomqld.org.au>.
8. Australian Teachers of Media. URL: <http://atomawards.org/about/>.
9. Boles D. The political history of the AML. Part 2. 2013. Вебсайт. URL: <http://www.aml.ca/the-political-history-of-the-aml-part-2/>.
10. Canadian Association of Media Education Organizations: вебсайт. URL: <http://jcp.proscenia.net/CAMEO/>.
11. Considine D. Teaching and reading the millennial generation through media literacy. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 2009. No. 52(6), pp. 471–482.

12. Duncan B., Pungente J. & Andersen N. Media Education in Canada – the Second Spring. / In: Aufderheide P., Firestone C. *Media Literacy: A Report of the National Leadership Conference on Media Literacy*. Queenstown, 1993. 279 p.
13. Duncan B., Pungente J. & Andersen N. Media Education in Canada. By Neil Andersen: In *Additional Qualifications Blog, Elementary, Recommended Resources, Secondary*. 2002. URL: <https://aml.ca/media-education-in-canada/>
14. Kozolanka K. The politics of media literacy and the struggle for democratic citizenship and media: Lessons from Ontario, Canada. / In M. Leaning (Ed.), *Issues in information and media literacy: Criticism, history and policy*. 2009. Pp.71–92. Santa Rosa, CA: Informing Science Press.
15. Manitoba Association for Media Education: вебсайт. URL: <http://multiagemanitoba.org>.
16. Media Smarts: вебсайт. URL: <http://mediasmarts.ca>.
17. Silverblatt A. & Enright Eliceiri E. *Dictionary of Media Literacy*. Greenwood Press, 1997. 248 p.
18. South Australian Association for Media Education: вебсайт. URL: <http://www.saame.com.au/about>.
19. The Associations for Media Literacy: вебсайт. URL: <https://aml.ca>.
20. The Jesuit Communication Project: вебсайт. URL: <http://jesuits.ca/whatwedo?PAGE=DTN-20150327125835&SUBPAGE=DTN-20140805105625>.
21. Wilson C. & Duncan B. Implementing mandates in media education: The Ontario experience. *Comunicar*. 2009. No. 32. Pp. 97–107.

REFERENCES

1. Mediaosvita ta mediagramotnist': pidruchny'k [Media education and media literacy: a textbook] / red.-upor. V. F. Ivanov, O. V. Voloshenyuk; nauk. red. V. V. Rizun. Kyiv: Centr vil'noyi presy', 2012. 352 s. [in Ukrainian].
2. Alberta Association for Media Awareness: website. Retrieved from: <http://aama.ca> [in English].
3. Alberta Association for Media Awareness: website. Retrieved from: <https://milunesco.unaoc.org/mil-organizations/alberta-association-for-media-awareness/> [in English].
4. An annotated list of Media literacy Organizations (in English-speaking countries). Retrieved from: http://online.ucpress.edu/afterimage/article-pdf/37/2/67/61815/aft_2009_37_2_67.pdf [in English].
5. Association of Media Literacy for Nova Scotia: website. Retrieved from: <https://www.chebucto.ns.ca/CommunitySupport/AMLNS/connect.html> [in English].
6. Australian Council on Children and the Media: website. Retrieved from: <https://childrenandmedia.org.au/accm/about-us> [in English].
7. Australian Teachers of Media, Queensland: website. Retrieved from: <https://www.atomqld.org.au> [in English].
8. Australian Teachers of Media. Retrieved from: <http://atomawards.org/about/> [in English].
9. Boles, D. (2013). The political history of the AML. Part 2: website. Retrieved from: <http://www.aml.ca/the-political-history-of-the-aml-part-2/> [in English].
10. Canadian Association of Media Education Organizations: website. URL: <http://jcp.proscenia.net/CAMEO/> [in English].
11. Considine, D. (2009). Teaching and reading the millennial generation through media literacy. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 52(6), 471–482. [in English].
12. Duncan, B., Pungente, J. & Andersen, N. (1993). Media Education in Canada – the Second Spring. In: *Aufderheide P., Firestone C. Media Literacy: A Report of the National Leadership Conference on Media Literacy*. Queenstown, 1993. 279 p. [in English].
13. Duncan, B., Pungente, J. & Andersen, N. (2002). Media Education in Canada. By *Neil Andersen: In Additional Qualifications, Blog, Elementary, Recommended Resources, Secondary*: website. Retrieved from: <https://aml.ca/media-education-in-canada/> [in English].
14. Kozolanka, K. (2009). The politics of media literacy and the struggle for democratic citizenship and media: Lessons from Ontario, Canada. In M. Leaning (Ed.), *Issues in information and media literacy: Criticism, history and policy* (pp.71–92). Santa Rosa, CA: Informing Science Press [in English].
15. Manitoba Association for Media Education: website. Retrieved from: <http://multiagemanitoba.org>.
16. Media Smarts: website. URL: <http://mediasmarts.ca> [in English].
17. Silverblatt, A. & Enright Eliceiri, E. (1997). *Dictionary of Media Literacy*. Greenwood Press, 1997. 248 p. [in English].
18. South Australian Association for Media Education: website. URL: <http://www.saame.com.au/about> [in English].
19. The Associations for Media Literacy: website. URL: <https://aml.ca> [in English].
20. The Jesuit Communication Project: website. Retrieved from: <http://jesuits.ca/whatwedo?PAGE=DTN-20150327125835&SUBPAGE=DTN-20140805105625> [in English].
21. Wilson, C. & Duncan, B. (2009). Implementing mandates in media education: The Ontario experience. *Comunicar*. (32). 97–107 [in English].